

OBEČNÍ KRONIKA OBCE BĚLÉ POD PRADÉDEM. ROK 2004.

ÚVOD.

Tak jako v předcházejících letech, popisuje kronika dění v naší obci během roku 2004. Pro důležitost některých událostí, je třeba si připomenout zprávy obecní, z celorepublikového, jakož i celosvětového kontextu. Nejvýznamnějšími událostmi bylo dokončení Miniareálu sportovních her a víceúčelového hřiště, pro potřeby turistů i místních občanů. Pozitivně se zapsalo i otevření Lesního hřbitova v Rudohoří-Vietseifenu, jakož i přípravy k vyhotovení sochy pomníku padlým I. světové války, financované německou spoluúčastí. Důležité postavení zaujala i oslava 120 let od postavení školní budovy. V rámci celostátního charakteru hrály nezanedbatelnou roli volby do Evropského parlamentu, či krajských zastupitelských orgánů. V celosvětovém měřítku zase volby v USA a Rusku, nekonečný boj pokrokových sil s terorismem, či s katastrofickými silami nespoutané přírody. Velmi kladně se projevila celosvětová charita a pomoc postiženým lidem, nejen doma, ale i na celém světě.

Zhodnotíme-li rok minulý, lze jej klasifikovat v obecním měřítku, jako celkem přínosný. Pro bezchybný chod se opět zasadila činnost jednotlivých složek obce.

ČINNOST RADY OBCE A OBEČNÍHO ZASTUPITELSTVA.

V průběhu roku 2004 bylo přijato:

- bylo doporučeno zhotovení reklamních letáků o obci, jejích pamětihodnostech a okolních přírodních výtvorech, které by posloužily jako poutač pro informování turistů, kteří naši vesnici navštěvují
- pro členy obecního zastupitelství, jejích zaměstnance a rodinné příslušníky byl vytvořen Sociální fond, který má prohloubit sociální výpomoc. Tato je zaměřena na bytové účely, stravování, rekreaci, kulturu, sport, nutnou sociální výpomoc a dary k významným jubileím. Součástí je i příspěvek na ošacení a dopravu.
- pro zlepšení turistického zázemí v obci bylo rozhodnuto o vytýčení nových turistických cest, cyklotrailových stezek či běžeckých tratí, pro jejichž údržbu byl zakoupen ze státních dotací sněžový skútr,
- na prohlubování sportovního vyžití byl otevřen víceúčelový sportovní areál s tenisovými kurty, hřištěm na volejbal, košíkovou a minikopanou, doplněný koutkem pro děti, nacházející se v areálu fotbalového hřiště TJ Družstevník Bělá pod Pradědem
- na konci měsíce června 2004 byl dokončen a zprovozněn Miniareál sportovních her, který za hodnotu 24. mil. Kč, dohotovila firma Stavpur s.r.o. Adolfovice a na 5 let byla dána do pronájmu organizaci Relax s.r.o. Přerov. Objekt je vybaven základním sportovním vybavením a lze jej využívat v kterémkoliv ročním období za úplatu. Zájemci o sportovní vyžití zde naleznou možnost plavání a koupání v minibazénu, využití sauny, hru v bowling, badminton, stolní tenis, kulečnick, volejbal, košíkovou, minikopanou, či sálové hry. Příznivci silových sportů zde využijí posilovací stroje a činky. Na občerstvení žízňivých duší poslouží malá restaurace a v létě prostorná terasa.
- z důvodu nedostatku státních finančních prostředků na bytovou výstavbu v obci bylo doporučeno na zlepšení tíživé bytové situace zrekonstruovat a přestavět na malometrážní byty objekt celkově nevyužitý MŠ, která se má do několika let přesunout do přístavby ZŠ v Adolfovicích.
- na 3 etapu rekonstrukce rozvodů nízkého napětí a veřejného osvětlení bylo vypsáno výběrové řízení, v kterém zvítězila firma STMEM a.s., před Elektrorozvody s.r.o. a Petrus s.r.o.

-po otevření víceúčelového sportovního areálu bylo rozhodnuto o pokrytí povrchu sportoviště, speciálním umělým trávnikem, aby bylo možné využívat hřiště po celý rok. Na pokrytí byla vybrána ve výběrovém řízení firma Funy Sport s.r.o. Zlín, před Tenis Zlín a Sport Technik Bohemia s.r.o. Praha.

-na vytyčování a úpravu běžeckých tratí v okolí obce zase firma Zdenek Adamec-ADEX Vyškov s.r.o., před BCE s.r.o. Jiloviště a Josef Vašek s.r.o., Kopřivnice

-byla odsouhlasena rekonstrukce sochy pomníku padlým z I. světové války, nacházejícím se před dnešní budovou OÚ Bělá pod Pradědem s finanční spoluúčastí bývalých občanů německé národnosti, odsunutých v roce 1946 do Německa

-v průběhu roku 2005 má dle rozhodnutí organizace Vodovody a kanalizace a.s. dojít k celkovému propojení obce vodovodní i odvodnou kanalizační sítí, která tak zajistí vyřešení trvalého nedostatku pitné vody a odstranění jejích produktů. Z tohoto důvodu se stanou pro občany naší obce již velmi aktuální ceny za vodné a stočné, které dosáhnou hodnoty 41,37 Kč za 1m³ (vodné-17,01 a stočné 24,36 Kč)

-byl vyřešen dlouho diskutovaný problém s méně kvalitním probírkovým a kalamitním dřívím z obecních lesů, které mělo být po vytěžení využito jako řezivo či palivo. Jen v roce 2004 bylo naplánováno vytěžení kolem 2.000m³ dřeva. Těžbu a vyvážení, pomocí terénního malotraktoru, prováděla ve složitých svahových podmínkách, firma STARAENSO s.r.o.. Takto získané dříví bylo prodáváno ve 2,5-3m délkách dřevozpracujícím firmám Solitera s.r.o., Ludvíkovská lesní a.s., MODO s.r.o., František Bac a Luděk Plachý

-obec Bělá pod Pradědem navázala vzájemnou spolupráci s polskou obcí Tulovice, nacházející se v Niském vojvodství, kde na podzim několikačlenná delegace obecního zastupitelstva vykonala přátelskou návštěvu

-s dosažením historického sportovního úspěchu fotbalistů TJ Družstevník Bělá pod Pradědem a jejich postoupením z Okresního přeboru do I.B třídy, kde hrají mužstva bývalého okresu Šumperk a Jeseník, byla navržena dostatečná finanční podpora, která umožní zvýšené náklady na jejich činnost.

-při příležitosti plánované rekonstrukce silnice I.třídy I/44 přes Červenohorské sedlo, která prochází obcí Bělá pod Pradědem, započaté v roce 2005 a jeho odstávkou na dobu 6 let, přijalo návrhy okolních zainteresovaných stran na vzniklou situaci. Po dobu oprav bude silnice pro kamionovou dopravu uzavřena, provoz osobních automobilů a autobusů, bude čitelně omezen. Směr dosažení vnitrozemí silnicí bude řešen jízdou přes Ramzovské sedlo, Vidly a Zlaté Hory, což zvýší vynaložené finanční prostředky na dopravu. Hodnota rekonstrukce silnice se má pohybovat na výši několika miliard Kč. Stavbu bude provádět organizace Silnice a dálnice a.s. Brno. Dle výpočtů se hodnota přepravovaného nákladu, uzavřením komunikace, zvýší o 26,- Kč na 1km ujeté trasy, při denním průjezdu cca 800 nákladních aut přes Červenohorské sedlo.

Samostatná akce je rozvržena do III. etap- v první etapě je plánovaná síť přeložek, spojených s výstavbou inženýrských sítí v prostoru začátku obce, Filipovic a prostoru kolem chaty Polárka. V druhé etapě dojde k rozšiřování stávající komunikace, rozšíření kanalizace a rekonstrukci silničního mostu u Filipovic. Po části období bude totální uzavírka z důvodu odstraňování a zpevňování povrchu silničního tělesa. V třetí, závěrečné, etapě, se budou provádět dokončovací práce, rekultivace okolí silnice a výsadba aleje v prostoru Horní Domašov-Filipovice. Před vlastní uzavírkou silnice I/44 bude třeba během roku 2005 nutno opravit cestu Jeseník-Lipová Lázně-Ramzová-Hanušovice, se zřetelem na totální rekonstrukci podjezdu železniční tratě u Ostružné.

-při příležitosti Celostátních bio-dožínků, pořádaných začátkem měsíce září 2004, ZD Jeseník, v areálu ovčína v Horním Domašově, se obec Bělá pod Pradědem, aktivně prezentovala po finanční, ale i pracovní stránce.

-po stránce likvidace pevného a nebezpečného komunálního odpadu došlo k povýšení cen

za jeho nutné odstraňování. Cena na osobu a rok při pravidelném týdenním svozném programu se zvýšila z 358,- na 400,- Kč. Pro rok 2005 byl systém plateb za odvoz odpadů stanoven následujícím způsobem:

1. Občanský sektor-vývoz 1x týdně-400,- Kč/osoba/1rok, 1x za 14 dnů-280,-, 1x za měsíc-220,- Kč.
2. Odvoz pro firmy- 2.720,- Kč/rok
3. Odvoz pro ubytovací účely- do 5 lůžek-980,-, do 10 lůžek-1.660,- Kč a nad 10 lůžek-2.720,- Kč za rok a ubytovatele.

Nemalých úspěchů v průběhu roku 2004 zaznamenaly i obecní komise. Jednalo se o komisi cestovního ruchu, majetkoprávní, kulturní, sportovní a školskou, revizní, stavební, sociální a životního prostředí. Krátkodobě pracovala i komise likvidační, zajišťující rozhodování o nepotřebných zásobách v majetku obce. Ve složení jednotlivých komisí nedošlo k podstatným změnám, které by bylo potřebné zaznamenat.

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU.

Dne 11.-12. května 2004 se uskutečnily v rámci evropské integrace celoevropské volby do Evropského parlamentu. Každá země evropské 25 (Portugalsko, Španělsko, Francie, Německo, Lucembursko, Itálie, Dánsko, Řecko, Finsko, Norsko, Polsko, ČR, Maďarsko, Rakousko, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko, Lotyšsko, Litva, Estonsko, Kypr, Malta, Holandsko, Belgie a Slovinsko) volila ze svých politických stran zástupce do jednotného Evropského parlamentu, který zasedá v belgickém Bruselu. O volby nebyl ve všech státech stejný zájem, někdo přistupoval k urnám velmi aktivně, někdo zase velmi pasivně. Nejvyšší volební účast byla zaznamenána v Belgii-92,3% zato v největším státě Unie Německu jen 43%, ve státech Východního bloku-ČR-27,23%, Polsku-20%. Nejnižší účast voličů byla evidována na Slovensku, pouhých 18,96%. Nízká účast nově vstoupivších zemí byla poznamenána diskriminačními omezeními ze strany evropské 13.

Celoevropské volby byly poznamenány přesunem volebních preferencí na stranu pravice, levice mnohde velmi oslabila. To je velmi typické i pro Německo. ČR na tom byla podobně. Po dvoudenním klání vyšly z boje vítězně ODS-30,04%, KSČM-20,26%, Sdružení nezávislých kandidátů-Evropští demokraté (SNK-ED)-11,02%, KDU-ČSL-9,57%, ČSSD-8,78%, Nezávislí kandidáti-8,18%, Strana zelených-3,16%. Z ostatních politických stran bylo pořadí následovné-Unie liberálních demokratů-1,69%, Pravý blok-1,17%, Nezávislá iniciativa-0,71%, Republikáni M. Sládka-0,67%, Albínova poetická strana-0,59%, Strana za životní jistoty-0,51%, Sdružení nestraníků-0,50%, Strana venkova SOS-0,50%, Strana za zájmy Moravy ve sjednocené Evropě-0,39%, Strana zdravého rozumu-0,27%, Strana pro otevřenou společnost-0,23%, Konzervativní strana-0,21%, Strana koruny české-0,19%, Masarykova demokratická strana-0,18%, Dělnická strana-0,18%, Humanistická aliance-0,17%, Relax-Ostrava se baví-0,14%, Národní koalice-0,12%, Strana občanů Republiky české-0,11%, V. Kožený-občanská federální demokracie-0,08%, Strana práce-0,07%, Strana demokratického socialismu-0,07%, Strana svobodných-0,05% a Všeobecná občanská strana-O,03%. Volební účast se pohybovala kolem 28,32%.

Rozborem lze konstatovat nárůst oblíbenosti silně pravicové ODS, vůči reformně-levicové KSČM. Pozice vládnoucí strany ČSSD zaznamenala po řadě nepopulárních státních nařízení a škrtů, totální úbytek voličů a přesun do jiných stran. Krize ve straně vyvrcholila odchodem dosavadního premiéra Vladimíra Špidly, a sestavením nové vlády v čele se Stanislavem Grosse, Srovnáme-li volby v Olomouckém kraji, byla situace přibližně stejná-ODS-24,8%. KSČM-22,22%, KDU-ČSL-16,1%, ČSSD-9,5%, SNK-ED-8,1%, Nezávislí-7,9% a Zelení-2,9%, volební účast-27,23%. Situace na Jesenicku byla však trochu odlišná, volby vyhrála jednoznačně KSČM s 2.092 hlasy-25,35%, před ODS-1811(21,94%), KDU-ČSL-841(10,19%), ČSSD-833(10,09%), Nezávislí-722(8,7%) a SNK-ED-589(7,13%). Volební účast se pohybovala na 24,56%, což je 8.251 platných hlasů.

Jak volily jednotlivé skupiny obyvatelstva-Muži-
ODS-31%, KSČM-17, ČSSD-11, SNK-ED-10, Nezávislí-8, KDU-ČSL-7, zelení-4
-Ženy-
ODS-30, KSČM-16, SNK-ED-11, ČSSD-10, Nezávislí-10, KDU-ČSL-10, zelení-4
-obyvatelstvo-18-45 let-
ODS-35, SNK-ED-13, nezávislí-11, KSČM-8, zelení-8, ČSSD-7, KDU-ČSL-6
-obyvatelstvo-45-a více-
ODS-28, KSČM-23, ČSSD-13, KDU-ČSL-10, SNK-ED-8, nezávislí-7, zelení-7.
-volici bez vzdělání-
ODS-26, KSČM-22, ČSSD-14, nezávislí-10, KDU-ČSL-10, SNK-ED-6, a zelení-3
-vysokoškoláci-
ODS-35, SNK-ED-14, KSČM-12, ČSSD-9, nezávislí-8, KDU-ČSL-7, a zelení 5
-podle zaměstnání-
-podnikatel-ODS-50%, student, učeň-ODS-32, žena v domácnosti-ODS-32, státní
zaměstnanec-ODS-31, nezaměstnaný-KSČM-22, důchodce-KSČM-25%.

VOLBY DO KRAJSKÝCH ZASTUPITELSKÝCH ORGÁNŮ.

V průběhu 5.-6.listopadu 2004 proběhly volby do krajských zastupitelských orgánů. Rozhodovalo se nejen o politickém, ale i o personálním obsazení jednotlivých krajských úřadů. V Olomouckém kraji byla situace taková, že na postu hejtmána seděl doposud Jan Březina (KDU-ČSL). Po volbách do Evropského parlamentu se očekávala i stranická změna, kdy pozice ČSSD i KDU-ČSL velmi utrpěla. To se projevilo u samostatných voleb. Po dvoudenním klání zvítězilo ODS s 30,56%(44.229 hlasů), před KSČM-21,41%(30.999), ČSSD-15,02%(21.745), KDU-ČSL-13,72%(19.865), Nezávislími kandidáty-4,88%(7.069), Sdružením nezávislých kandidátů-Evropští demokraté-4,45%(6.454), Stranou zelených-2,8%(4.045), Stranou pro otevřenou společnost-2,35%(3.408), Evropskými demokraty-2,03%(2.944), Unii svobody-Demokratickou unii-0,73%(1.064), Stranou pro životní jistoty-0,64%(930), Moravskou demokratickou stranou-O,49%(722), Republikány M.Sládka-0,35%(510), Pravým blokem-0,33%(488) a Stranou Koruny české-0,16%(242). Voleb se účastnilo celkem 28,44% voličů, což je 5,75% méně, než v roce 2000. Celorepublikový průměr se pohyboval kolem 28,52%. Výše uvedené výsledky jsou charakteristické pro Olomoucký kraj.

Na základě voleb do krajských zastupitelstev a vítězství strany ODS, bylo zvoleno nové vedení kraje. Na post hejtmána, místo Jana Březinu(KDU-ČSL), který se však stal Europoslancem, byl zvolen Ivan Kosatík(ODS). Zástupcem hejtmána byl určen Pavel Horák (KDU-ČSL)

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ LESNÍHO HŘBITOVA V RUDOHOŘÍ PRO VEŘEJNOST:

Dne 4.června 2004 došlo k slavnostnímu otevření Lesního hřbitova pro veřejnost. Akce se zúčastnily zástupci investora- Lesů ČR, střediska Jeseník, firmy PIS-ing, Viazanička z Černé Vody, obce Bělé pod Pradědem, města Jeseník, kulturních, historických i politických organizací, Sudetoněmeckých krajanských spolků - Jeseník a Vidnava, faráře Otteho z Ackermannovy nadace a široké veřejnosti. Na základě vzájemné domluvy mezi majitelem pozemků hřbitova-Lesů ČR, střediskem Jeseník, (ing. Lattner), obcí Bělá pod Pradědem (Kružík) a Sudetoněmeckým krajanským spolkem- MSSGV Jeseník, se sídlem v Kirchheimu (Němcko)-(G.Reinelt), došlo k rozhodnutí zrekonstruovat a uvést prostory Lesního hřbitova, v revíru Rudohoří-Vietseifen, do nové, esteticky laděné podoby.

Zdejší hřbitov schraňuje náhrobky 36 ruských válečných zajatců, kteří zde v letech 1941-42 zemřeli na epidemii skvrnitého tyfu a 9 Sudetských Němců, ubitých a zastřelených v průběhu léta 1945. Původně, na zdejším místě, založený hřbitov-(1949-50), obsahoval jen náhrobky ruských zemřelých, existence hrobů Němců, byla až do roku 1989, přísně zapovězena. S pádem „železné opony“ a komunistického režimu, se skutečnost vyjasnila. Obcí Bělou pod Pradědem byly 9 zde zemřelým Sudetským Němcům, i když opožděně, vztyčeny pamětní kříže. Tento aktivní přístup byl velmi pozitivně přijat. Důvodem všeho zla a utrpení, byl nedaleký zajatecký tábor, s jeho, dobou poplatnými strážci a devastací politikou, mocenského režimu..

Proto bylo rozhodnuto, umístit oběti válečné i poválečné, do jednoho společného kontextu, aby alespoň tak mohla být vyjádřena společná pieta. Po odsouhlasení návrhu zainteresovanými stranami, bylo v roce 2002, přistoupeno k rozvržení stavby a její přípravě.

Rekonstrukce započala 2.6.2003 a byla dokončena ke dni 15. prosince téhož roku. Úkolu se pozitivně zhostila stavební skupina firmy PIS, ing. Petra Viazanička z Černé Vody, která celý projekt přivedla do nynější podoby. Za to ji je třeba velmi poděkovat. Vynaložené náklady se vyšplhaly na 570.000,- Kč. a byly poskytnuty z finančních zdrojů Lesů ČR.

Naše obec, jakož i celý Olomoucký kraj, tak získal evropsky laděný, demokratický monument. Celková rekonstrukce rozšířila areál ruského hřbitova o část s hroby německých občanů a růstovou plochu chráněných stromů. Tvar původního čtvercového hřbitova se změnil na obdélník se zaoblenými rohy. Drátěný plot se vyměnil za oplocení v kombinaci kámen-dřevo. Přístupové chodníky byly vydlážděny zlomkovou žulovou dlažbou. Ostatní plochy byly zatravněny.

Centrální obelisk pomníku byl pootočen a postaven do osy hřbitova. Na bocích byly umístěny lampa a váza na žulovém podstavci. Hroby ruských zemřelých byla koncipována po pravé straně a německých vlevo. Pamětní desky byly sjednoceny do jednotného tvaru, opatřeny litými kovovými jmenovkami s datem úmrtí. Volná plocha byla doplněna 3 lavičkami. Přístup k hřbitovu je řešen prašnou, částečně zpevněnou, lesní komunikací s možností využití i pro osoby s omezeným pohybem (vozíčkáře).

Při rekonstrukčních pracích poblíž centrálního pomníku byly v hloubce asi 1 m nalezeny kosterní pozůstatky dvou pohřbených osob. Po dohodě s obcí Bělou pod Pradědem byly kosti vyzvednuty, uloženy v kovové schránce a znovu pohřbeny ve zvláštním hrobu. Na tomto místě byl osazen nový, doplňkový náhrobek, připomínající tuto skutečnost.

Dne 4.června 2004 v 10.00 hod. dopoledne došlo k slavnostnímu defilé otevření Lesního hřbitova pro širokou veřejnost. Akt zahájení slavnosti započal zpěvnou znělkou lesních rohů, v podání trubačů Lesů ČR. Úvodní slovo přednesl Správce Lesů ČR, střediska Jeseník, ing. Lattner. O průběhu rekonstrukce a nákladech pohovořil referent DM Lesní správy-ing. Bajza, se zdravicími vystoupil starosta obce Bělá pod Pradědem p. Kružík. S historií a poválečným děním seznámil přítomné obecní kronikář-Dr. Knoz. Pozdravy díky vyjádřili i zástupci Sudetoněmeckého krajanského spolku Jeseník a Vidnava-G.Reinelt a O.Boese.

Závěrem slavnostního aktu vystoupil farář Otte, zástupce Ackermannovy nadace s dvojjazyčným proslovem a modlitbou. Na památku, zde ležícím zemřelým, byly položeny slavnostní kytice. O konání akce otevření Lesního hřbitova v Rudohoří-Vietseifenu se zmínily sdělovací prostředky, jak Olomouckého kraje, tak i krajanských spolků..

120 LET TRVÁNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY.

V zápise kroniky za rok 2003 byla popsána historie zdejší základní školy za období od jejího vzniku, do konce školního roku 1968 -69. Další pokračování dějin tohoto zařízení zaznamenávají následující řádky:

Nový školní rok 1969-70 se do historie existence naší školy zapsal zlatým písmem.

Dne 15. září 1969 byla slavnostně otevřena nová tělocvična. Slavnosti otvírání se zúčastnila delegace OV KSČ ze Šumperku, jakož i jednotlivé zainteresované složky, které na výstavbě spolupůsobily. Hlavní proslov přednesl starosta obce Frant. Novotný. Tímto dnem začala tělocvična sloužit žákům zdejší školy, ale i sportovcům a různým obecním spolkům. Byl založen oddíl košíkové, který vedl učitel Ladislav Vychodil a družinářka Milena Podobinská. Za jejich vedení dosáhla škola nejednoho hodnotného úspěchu, nejen doma, ale i v rámci okresu. V průběhu roku docházelo u všech členů strany k „nutnému“ prověřování stranické soudržnosti a výměně stranických legitimací. Na pomoc bylo vydáno známé „Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti“. Stranické čistky, jakož i očišťování postihlo i většinu učitelů zdejší školy. Učitelský sbor se vůči minulým letům nijak zdatně nezměnil, nastoupil jen nový učitel Ladislav Hnilička ze Šumperka na výpomoc byla přijata M. Javoříková z Jeseníku, do funkce družinářky M. Podobinská. Bylo vyučováno 238 žáků v 10. třídách.

Školní rok 1970-71. Během roku došlo k XIV. sjezdu KSČ a k očištění strany od krize a kontrarevolučních živlů. Roku 1968-69. Byla upevněna a nastolena nová linie ve straně a společnosti. Členové KSČ oslavily 50. výročí od založení strany. Z učitelského sboru odešel jen kantor Hnilička do nedaleké Branné a na jeho místo nastoupila Eva Tilgnerová, navrátila se i H. Zápecová a E. Smékalová. Bylo vyučováno 223 žáků v 10 třídách. Jednotlivé třídy byly obsazeny těmito učiteli - I-Maršálková, 2-Gajdošíková, 3-Hoffmanová, 4.Navrátílová, 5.Zápecová, 6.Tilgnerová, 7.Smékal, 8.Lačík, 9A-Vychodil a 9B-Smékalová. Ředitel školy Miroslav Paroulek byl dlouhodobě hospitalizován v jesenické nemocnici a jeho funkci řešil učitel Hrdina. Z důležitých akcí byly provedeny další úpravy v tělocvičně, výmalba tříd, jakož i příprava na stavbu nových WC.

Školní rok 1971-72. Dne 19.9.1971 zemřel nemocný ředitel Miroslav Paroulek., na jeho místo nastoupil 1.1.1972 dosavadní starosta obce František Novotný a jeho zástupcem se stal Miroslav Hrdina. V učitelském sboru nebylo zaznamenáno žádných změn. Bylo vyučováno celkem 209 žáků v 9 třídách. Školní organizace Pionýra získala novou vedoucí, učitelku Zápecovou. Po mnoha letech byla opět zavedena výuka civilní obrany, kterou zajišťoval kantor Hrdina. Tohoto roku proběhlo i velké cvičení civilní obrany, kdy žáci byli seznamováni s individuálními protichemickými a protiradiačními prostředky, cvičili nasazování protiplynových masek a oblečení. Cílem byla nejen příprava pro případný válečný konflikt, ale i na pomoc spoluobčanům. Byl též zaveden plavecký výcvik, který umožnil mnoha žákům naučit se plavat. Mnozí zatím tu možnost doposud neměli. Během roku proběhla i volba nového starosty obce, kterým se opět stal František Novotný. Tajemníkem byl zvolen Karel Lukáš.

Školní rok 1972-73. V tomto roce započala za 500.000,- Kč výstavba nového asfaltového hřiště. Doposud bylo využíváno nevelké a nekvalitní škvárové hřiště, s běžeckými drahami a doskočištěm. V učitelském sboru nedošlo k žádným podstatným změnám, jen odešla družinářka M. Podobinská a na její místo nastoupila Jaroslava Lešková, později provdaná Kalafaticová. Bylo vyučováno 198 žáků v 9. třídách. Tohoto roku se velmi zlepšil prospěch

mnoha žáků, 24 jich získalo vyznamenání, za které byli odměněni knihou. V činnosti pionýrské organizace začínají vypomáhat studentky Gymnasia v Jeseníku-Zdenka Laštovicová a Jarmila Dvořáková. Po stranické stránce bylo započato se školením učení Marxismu-leninismu, kdy do studia byli zapojováni i nestraníci.

Školní rok 1973-74. V průběhu roku probíhala stavba školního hřiště, chodníku před školou a oplocení celého areálu. V učitelském sboru došlo k velkým změnám. mnoho pedagogů odešlo a na jejich místa nastoupili noví. Odešel kantor Lačík do Mikulova na Jižní Moravě, z. Smékal na post ředitele základní školy v Bukovicích a Nováková, provdaná Ivanovová, na mateřskou dovolenou. Na jejich místa nastoupila Jaroslava Častulíková, původem z Ostravy, Marta Novobilská z České Vsi a Marie Zápotocká z Písečné. Na krátkodobou výpomoc učitelka M. Flodrová z Jeseníku. Do školní družiny byla přijata studentka Marcela Ryznarová. Ředitelem školy byl i nadále starosta obce Frant. Novotný. Bylo vyučováno 197 žáků v 10. třídách a to 1A-Maršálková, 1B-Gajdošíková, 2-Hoffmanová, 3-Navrátilová, 4-Novobilská, 5-Zápecová, 6-Nováková-Ivanovová, 7-Smékal-Flodrova, 8-Smékalová a 9-Vychodil. Organizace Pionýra oslavila 25. výročí od založení. Kantorka Zápecová byla vyměněna novou skupinovou vedoucí Častulíkovou.

Školní rok 1974-75. Tohoto roku bylo slavnostně dokončeno nové školní hřiště a při příležitosti Československé spartakiády, tajemníkem Karlem Lukášem, otevřeno. Započala příprava k výstavbě školní stravovny. Doposud docházeli strážníci do školní jídelny při mateřské škole v Adplfovicích u kina. V učitelském sboru nedošlo k žádným změnám, jen odešla družinářka M. Ryznarová. do Javorníku, na její post nastoupila Šarlota Machalová. Dlouholetá uklízečka Hildegard Beckeová odešla do zaslouženého starobního důchodu, na její místo nastoupila Marie Holubcová. Bylo vyučováno 198 žáků v 9. třídách, chovanci 2. třídy byli spojeni do jednoho oddělení. Tohoto roku škola, obec, ale i celá veřejnost oslavovala 30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou.

Školní rok 1975-76. V průběhu roku započala stavba školní stravovny, tak aby ke dni 1.1.1978 byla slavnostně otevřená. Tím by se odstranila zdlouhavá a velmi nebezpečná cesta strážníků po silnici do stravovny v Adolfovích. Byl dokončen chodník a prostranství před školou. V učitelském sboru nedošlo k valným změnám, odešla jen kantorka J. Častulíková na mateřskou dovolenou. Bylo vyučováno 215 žáků v 9 třídách, které vyučovali tito učitelé-1-Maršálková, 2-Navrátilová, 3-Zápotocká, 4-Hoffmanová, 5-Gajdošíková, 6-Smékalová, 7-Novobilská, 8-Vychodil a 9-Zápecová. Stejně jak probíhalo školení učitelů v Marxismu-leninismu, započalo i prosazování učení do výchovy žáků zdejší školy

Školní rok 1976-77. Po celý rok probíhala výstavba školní jídelny, tak, že na konci byla odevzdána v hrubé stavbě. Takto byla stará část školy propojena s novou. Výstavbu konala firma RD Jeseník. V učitelském sboru nedošlo k velkým změnám, jen několik učitelů odešlo na mateřskou dovolenou. Na zástup došlo několik důchodců z Jeseníku-Hustý a Weichard. Bylo vyučováno 203 žáků v 9. třídách. Pro nedostatek místa byla školní družina umístěna ve Staré škole-„Cukrárně“ a byla rozdělena na 2 pododdělení, čítala celkem 49 dětí. Vedoucím se stala J. Kalafatičová, její zástupkyní byla určena Š. Machalová. Pionýrská organizace pro neúčast J. Častulíkové (MD), dostala novou vedoucí, kantorku H. Zápecovou. Se zvětšováním se školy, vyvstala potřeba zajistit funkci školníka, kterým se stala Markéta Holbíková, která dohlížela na 2 uklízečky (Holubcová, Jurečková) a topiče, kterým se stal pan Pospíšil. Dne 25.6.1976 proběhla ve škole okresní branná soutěž, kterou sledovala i ostravská televize. V soutěži „Odznam zdatnosti“ bylo oceněno 28 žáků. Družstvo košíkové chlapců, pod vedením učitele Vychodila, obsadilo při příležitosti Poháru Frývaldovské stávkové zasloužené 2. místo. K připravovaným volbám do Obecního zastupitelství bylo vybráno několik žáků, kteří doplnili agitační dvojice k agitaci občanů. Na podporu přátelství mezi národy, byla mezi naší školou a školou ve slovenské Valasské Belé, uzavřena

družba.

Školní rok 1977-78. Ke dni 31.12.1977 byla školní jídelna předána do provozu. V průběhu roku proběhly obecní volby, které nezaznamenaly žádných změn - starosta F. Novotný, tajemník K. Lukáš. Do učitelského sboru se navrátila z mateřské dovolené J. Častulíková, jinak nedošlo k žádným změnám. Ve škole bylo vyučováno 210 žáků v 9. třídách. Pod vedením učitelky Zápecové bylo v pionýrské organizaci založeno 5 oddílů pionýrů a 2 jiskřiček. V celookresní soutěži „O partyzánský samopal“ obsadili pionýři zasloužené 5. místo. Pěvecký soubor, pod vedením kantorky Zápecové, se zúčastnil soutěže „Stříbrná lyra“ v Postřelmově. Při příležitosti Dne osvobození (9.5.) navštívil školu velitel ruské jesenické posádky podplukovník Šapovalov, kterého doprovázel tajemník KSČ pro věci politické, J. Černý. Do obce se nastěhovalo několik romských rodin, jejichž děti začali chodit do zdejší školy. Započala opět vlna záškoláctví, které bylo odstraněno přesunem žáků do zvláštní pomocné školy v Jeseníku.

Školní rok 1978-79. Od 1.1.1978 začala fungovat školní jídelna. Do kuchyně nastoupily kuchařky Klimovičová, Kuběnková a Janečková. Ve funkci topiče zastoupil Pospíšila Otto Kollmann. Kolektiv uklízeček posílila Bohumila Straková. V učitelském sboru nedošlo k žádným změnám. Ředitelem byl doposud starosta F. Novotný. Bylo vyučováno 206 žáků v 9. třídách. Tohoto roku navštívil školu předseda ONV Šumperk K. Heidenreich. Pro potřeby školy byla zrekonstruována knihovna. Pionýrská organizace, pod vedením učitelky Zápecové, se skládala z 8 oddílů pionýrů a jiskřiček: -1-Slavíci, 2-Tygříci, 3-Orlíci, 4-Veverky, 5-Rychlé šipy, 6-Jana Janského, 7-Plameňáci a 8-Jiskry. Do funkcí jednotlivých vedoucích oddílů byli jmenováni žáci vyšších ročníků. Pionýři tímto rokem získávali své rudé šátky při příležitosti oslav Dne osvobození a pokládání věnců na ruském hřbitově v Rudohoří. Oddíl košíkové chlapců obsadil v turnaji ve Frýdku Místku čestné 3. místo. Při příležitosti soutěže „Stříbrná lyra“ v Postřelmově získal pěvecký sbor výborné 2. místo. V průběhu velmi chladného ledna a února 1979 byly vyhlášeny tzv. uhelné prázdniny, které většina žáků kladně přijala.

Školní rok 1979-80. V průběhu roku došlo k různým opravám a rekonstrukcím ve škole. V učitelském sboru nedošlo k žádným podstatným změnám, jen kantorka Hoffmanová odešla do starobního důchodu. Bylo celkem vyučováno 203 žáků v 9. třídách. Při příležitosti Dne osvobození se uskutečnil slavnostní pionýrský slib na hřbitově v Rudohoří. Škola se zúčastnila nácviku a vystoupení 3. celostátní spartakiády 1980-24.5. - obecní a 30.5. - okresní spartakiády v Jeseníku. Učitelský sbor zdejší školy, společně s kantory s nedalekých Bukovic, založil společnou školskou organizaci ROH a získal titul Brigáda socialistické práce. Vedoucím byla učitelka M. Semerádová. V rámci družby navštívili školu zástupci z Valasské Belé. V zimním období propukla mezi žáky žloutenková epidemie, při které onemocnělo až 15% osazenstva školy.

Školní rok 1980-81. Během roku došlo k nutným opravám tříd a kabinetů. Byla provedena příprava na opravu celé střechy. V učitelském sboru nedošlo k větším změnám, jen na výpomoc přišla učitelka Semerádová z Bukovic. Bylo vyučováno 228 žáků v 9. třídách. Mezi učiteli a žáky školy došlo k započetí odběru ruských časopisů a knih.

Školní rok 1981-82. Vedení školy provádělo celkovou rekonstrukci učeben a kabinetů. Oprava střechy pro důležitost jiných akcí byla odsunuta na pozdější období. V učitelském sboru nedošlo k větším změnám, odešla jen učitelka Semerádová zpět do Bukovic a na její místo nastoupila Marie Kašparová. Bylo vyučováno 225 žáků v 9. třídách. Ve funkci školníka došlo ke změně, za Holbikovou nastoupila Jurečková. Do vedení školní družiny byla přijata vychovatelka Lenka Hufová. V pionýrské organizaci bylo zaznamenáno celkem 155 žáků, vedoucím byla kantorka Zápecová. Spolek rodičů a přátel školy získal nového vedoucího, kterým se stal J. Hapala.

Školní rok 1982-83. Dne 29.9.1982 byla slavnostně otevřena přístavba školy s novými učebnami a sociálním zázemím. V učitelském sboru nedošlo k podstatným změnám, jen

nastoupila učitelka Anna Žemlová. Bylo vyučováno 224 žáků v 10. třídách. -1A-Maršálková, 1B-Navrátilová, 2A-Zápotocká, 2B-Gajdošíková, 3-Kašparová. 4-Zápecová, 5-Smékalová, 6-Častulíková, 7-Novobilská a 8-Vychodil. Byl dáván zřetel na prohloubenou stranickost a angažovanost ve výuce žáků. Školníkem byla stále Jurečková, uklízečkami Straková, Machalova a Nejezchlebová. Topičem stále Kollmann. Vedoucím školní kuchyně byla ustanovena A. Roudnická, s kuchařkami Klimovičovou, Kuběnkovou a Janečkovou. Pionýrská organizace čítala 10 oddílů pionýrů a jisker s 169 žáky. Ve vedení SRPŠ nastoupila místo Hapaly Irena Řezníková. Při příležitosti soutěže "Stříbrná lyra" v Šumperku, obsadil pěvecký sbor zasloužené 1. místo. Při škole byl založen sportovně-branný, lyžařský oddíl, který vedl Stašák. Při příležitosti přespolního běhu, pořádaného okresním deníkem „Naše slovo“, v Jeseníku, obsadili zástupci školy dvě první místa. V rámci akce Fond solidarity začali učitelé odevzdávat příspěvky na rozvojové země.

Školní rok 1983-84. Během roku nebyla zaznamenána významnější akce. V učitelském sboru nedošlo k podstatným změnám, jen do školní družiny nastoupila M. Holčáková. Ke konci roku 1983 uskutečnila škola, společně s JZD Adolfovice, zajímavý zájezd do Prahy. Bylo vyučováno celkem 232 žáků v 10. třídách.

Školní rok 1984-85. V průběhu roku oslavila obec 700. let od založení. Před 700. lety byl poprvé písemně zaznamenán název obce. V daňových knihách "Liber fundationis Vratislaviensis" nilského knížectví, z roku 1284, je poprvé uveden název obce Adolfovice a Dolní Domašov. Po celou dobu jsou Adolfovice uváděny, kdežto Dolní Domašov následně zaniká a je až do roku 1547 pustý, neobydlený. Od tohoto data je pravidelně již uváděn. Při příležitosti tohoto výročí byli zástupci obce a významní hosté slavnostně vyznamenáni. Byla vydána pamětní publikace - „700 let obce Bělé pod Pradědem“, autora Dr. Jana Pískovského. V učitelském sboru dochází k odchodu kantorky Zápecové do Jeseníku a Maršálkové do starobního důchodu. Bylo vyučováno 230 žáků v 10 třídách. Ve školní družině opětovně pracuje J. Kalafatičová, která se vrátila z mateřské dovolené. Z řízení školní jídelny odchází Roudnická a na její místo nastupuje učitel Vychodil, později jeho dcera Jana. Z kuchyně odchází pro roztržky mezi kuchařkami Kuběnková, která nastupuje do Jesanu Adolfovice. Funkce topiče přebírá za důchodce Kollmanna V. Dlouhý. Ze stavebních úprav byla omítnuta tělocvična, nedávno postavená jídelna a přístavba školy.

O historii Základní školy v letech 1985-2005 bude napsáno v některé z dalších vydání kronik.

KULTURNÍ VYŽITÍ V OBCI A ŠKOLA.

Nejvýznamnější organizací výchovy dětí v obci je Základní škola v Adolfovicích. Po ukončené celkové rekonstrukci, postihující osvětlení budovy, nový vodovod a opravu topení, jakož i stavební úpravy ve školní kuchyni, odpovídající předpisům a normám EU. Ve volných místnostech přístavby byl dokončen areál budoucí mateřské školy, která se sem přesune, z nyní nejší, málo využívané budovy, v Adolfovicích. Tato bude v budoucnosti, přestavěna na stále potřebné, malometrážní byty. Místnosti budoucí MŠ jsou nyní využívány pro činnost školní družiny, kterou od školního roku 2004-05, vede nová vychovatelka Marie Grešáková. Nejen škola, ale i učitelský sbor, zaznamenal velkých změn. Generace starších kantorů, pomalu odchází a na jejich místa přicházejí noví adepti učitelského řemesla. Školu opustil důchodce Ladislav Vychodil a Marta Novobilská, z rodinných důvodů Vladimíra Antonínová, která se přestěhovala do Bechyně. Na jejich místa nastoupil Luboš Pražák, Eva Sotolářová, Markéta Provazníková a Kateřina Kadláčková. Z mladších kantorů vyučuje Vojtěch Dorňák a Anděla Wolfová. Školu odborně řídí PaDr. Irena Rudolfová. V školním roce 2004 bylo vyučováno celkem 186 žáků.

Během roku 2004 bylo dosaženo i významných výsledků. Škola byla připojena na síť Internetu. Zaznamenala vydávání 10. ročníku nepravidelného školního časopisu, který

průběžně informuje rodiče o prospěchu žáků a činnosti ve škole. Na základě programu SCIO umožňuje připravování zájemců na střední školy.

Při příležitosti 120.výročí od otevření nové budovy školy se dne.25.června 2004 uskutečnila oslava, spojená s vystoupením žáků I.a II.stupně a Dnem otevřených dveří, který umožnil zájemcům z řad rodičů nahlédnout na chod ústavu

Kromě činnosti Základní a mateřské školy bylo v obci Bělá pod Pradědem zaznamenáno ještě několik významných akcí. V průběhu měsíce dubna-(17.4.2004) a listopadu-(13.11.2004) byli přivítáni noví občané, kteří rozšířili stále řidnoucí řady místních občanů. Jednalo se o Alenu Kučákovou, Lucii Lexmanovou, Daniela Ondruše, Vojtěcha Oprchala, Helenu Řežuchovou, Kristinu Stiakovou, Jana Žáka, Barboru Ciprovou, Filipa Drozda, Davida Hubáčka, Daniela Lapčíka, Janu a Helenu Ľulpíkovi a Kláru Valčíkovou. Dětem byl předán malý dárek, který doplnilo vystoupení žáků základní školy.

Významným počinem v historii obce, jakož i zdejší tělovýchovné organizace, byl postup fotbalové jedenáctky mužů, z Okresního přeboru, do vyšší -II.B třídy, která zastihuje mužstva borců bývalých okresů Jeseník a Šumperk

Mimo sportovních aktivit se jméno obce spojilo s dostavbou Miniareálu sportovních her a víceúčelového hřiště, sloužícího nejen sportovcům, ale i všem zájemcům o zdravou dlouhou chvíli.

V průběhu měsíce června došlo k otevření rekonstruovaného lesního hřbitova v Rudohoří-Vietseifenu pro veřejnost O historii, sponzoru stavby, jakož i průběhu, je popsáno ve zvláštní kapitole. Akce byla středem zájmu zdělovacích prostředků . .

PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ A SOUKROMÉ FIRMY.

V průběhu roku 2004 došlo k mírnému vzrůstu čs. ekonomiky, největší nárůst zaznamenalo stavebnictví, bankovníctví a speciální strojírenská výroba. Stavebnictví se hlavně zaměřovalo na rozsáhlé inženýrské a pozemní stavitelství, obchvaty velkých měst, železniční koridory, metro, obchodní, společenské a distribuční centra. Významnou roli zaujímala i výstavba bytů. Toto odvětví zajistilo kolem 40% zaměstnanosti produktivních obyvatel i ,když ,některé práce měly jen sezónní charakter. Velmi významný byl i vzrůstající vývoz produktu do zahraničí, který mnohonásobně převýšil jeho dovoz.

Na dalším rozvoji ekonomiky se negativně zapsalo zvýšení DPH, které od 1.května 2004 ustanovilo hodnotu na 19%. Pro některá výrobní odvětví, služby a stravování, se hodnota z původních 5% navýšila na 19% a tím se zdražila. Naproti tomu hodnota výrobků, hlavně průmyslového zboží, poklesla z 22% na 19% a vše mírně zlevnila.

Ostatní odvětví národního hospodářství spíše stagnovala, nebo jen mírně posilovala. To bylo typické i pro zemědělství. Silná evropská konkurence, dovoz levných produktů a zeleniny převážně z Polska, velkými investicemi a prostředky do zpracovatelského průmyslu, jakož kritické letní sucho, stagnaci zabrzdlily. Negativně se projevil i výskyt BSE v chovech skotu, který vývoz mléka a masa zabrzdl. Zemědělská výroba se začala přísně orientovat na produkci ,přinášející zisk a odvětví prodělečné, odstraňovala. Hlavním sortimentem výroby, kromě klasické produkce masa, mléka a vajec, přesunula na platformu výroby ekologických, chemicky neošetřených a nehnojených produktů ,sloužících v racionální výživě obyvatel. K tomuto účelu byly na začátku měsíce září v prostoru hornodomašovského ovčína Skutečněny Celostátní BIO-dožínky, kterých se zúčastnily přední výrobci a producenti těchto potravin. Zdejší ZD předkládalo pasterované ovčí mléko a výrobky z něj, jakož i kvalitní nízko-kalorické ovčí maso.

V problematice zásobování obyvatel potravinami začaly velmi pozitivně promlouvat do projevu velké zahraniční prodejní řetězce, které svými bezkonkurenčně nízkými cenami. začaly

likvidovat okolní malé, doposud zaběhlé, ale draho prodávající prodejny. V průběhu roku 2004 se nejbližším městem Jeseníku nacházely 4 velkokapacitní prodejny firem Billa, Albert, Lidl a Hruška. Síť těchto supermarketů je hlavně využívána k získávání zboží při hromadných nákupech. Dovoz levných dumpingových potravin, vedl k zastavení výroby, drahých, ale zde vyráběných potravin. To zapříčinilo i uzavření jesenické mlékárny a sýrárny, která měla celorepublikový věhlas. Pro vysoké výrobní náklady a neschopnost konkurovat levným polským sýrům, byla předurčena k zániku.

Soukromé firmy, jakož i výrobní společnosti, zaznamenaly mírný vzrůst, jejich chod však negativně ovlivnil nárůst finančních prostředků na pojištění sociální a zdravotní. Doposud špatná „peněžní poslušnost“ a neochota včas splácet své pohledávky, zapříčinila nesolventnost a následný krach. Mnohé firmy na tento „český“ nešvar již zaplatilo svojí existencí.

ČINNOST SPOLKU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ.

ČINNOST KLUBU DUCHODCŮ

Místní organizace Klubu důchodců zaznamenává renesanci ve své činnosti. Na pravidelné úterní schůzky, které se konají v bývalé jídelně MŠ v Adolfovicích, přicházejí obecní senioři za účelem vzájemného setkávání, oslav významných rodinných výročí, či her společenských soutěží. Na zpestření činnosti navštívili klub zástupci OÚ, děti ze ZŠ, s učitelkou Palzerovou, či ženský pěvecký sbor, pod vedením H. Zápecové. V průběhu měsíce srpna se uskutečnil zájezd na olomouckou „Flóru“ a do ruční papírny ve Velkých Losínách. Klub důchodců sdružuje kolem 30 členů.

ČINNOST ZO ČS. CHOVATELŮ DROBNÝCH ZVÍŘAT.

I v roce 2004 byla ZO ČSCH Bělá pod Pradědem velmi úspěšná. Chovatelé se svými chovy se zdárně prezentovali na výstavách v regionu i mimo něj. Na výstavě ve Světlé Hoře, Javorníku, Břidličné, Vrbně pod Pradědem, Dolních Studénkách, Přerově a Mikulovicích získali hodnotné bodové ohodnocení, jakož i 18 čestných cen a 1 vítězný pohár. ZO ČSCH Bělá pod Pradědem musela vystupovat při Okresní výstavě v Mikulovicích v pozici pořadatele, aby zastoupila polorozpadlou ZO v Mikulovicích a výstava se tak mohla realizovat.

Naše organizace získala za rok 2004 Titul nejlepšího chovatele holubů v okrese Jeseník, který získal dlouholetý člen ing. Jan Zelinka s plemenem „anglický kariér“.

POČASÍ.

Rok 2004 byl teplotně, ale i srážkově průměrný, nevykazoval větších výkyvů. Počátek léta byl bohatější na srážky, kdežto na konci jich zase chybělo. První mrazy, jakož i sníh se objevily už koncem září. V listopadu bylo velmi větrno, přes území ČR se přehnalo několik silných větrných smrštů, které zničily spousty lesních porostů. Největší kalamitu způsobila vichřice ve Vysokých Tatrách, kdy za několik hodin padlo kolem 2,5 mil. kubíků dřeva vniveč. Tohoto roku nebyla zaznamenána žádná větší průtrž mračen, která by způsobila zvýšení hladiny řek, či následné záplavy.

Začátek zimy roku 2004 byl poznamenán vysokou sněhovou pokrývkou (40-50 cm) a velkými mrazy (-17 stupňů). Kolem 10. ledna se oteplilo, nastala obleva a znovu připadal nový sníh. Kolorit počasí doplňoval čerstvý a silný vítr. Teplota se pohybovala

kolem -3-+5 Stupňů Celsia. Tento ráz počasí se udržel až do konce měsíce ledna, kdy se zase prudce ochladilo a několik dnů bylo až -20 Stupňů zima. Dne 7. února došlo k prudké oblevě a sníh se počal rychle ztrácet. Bylo naměřeno až +15 Stupňů tepla. Během několika dní bylo bez sněhu a zbytky ležely jen ve vyšších polohách. Ke konci měsíce se opět ochladilo a znovu začal padat sníh. Dne 24. února napadlo nových 40 cm sněhu a na cestách se rozhostila sněhová kalamita. Teplota se pohybovala kolem -2-+3 Stupňů Celsia. Vše samozřejmě příkrášloval čerstvý vítr. Na začátku března se opět na několik dní ochladilo a teplota klesla pod -5 Stupňů, padal sníh a bylo velmi sychravo. Uprostřed března se opět oteplilo a dne 19.3. bylo přes den až +8 Stupňů. Konec března se opět ochladilo a občas padal i nějaký sníh. Sněhové přehánky se střídaly s deštěm, občas vysvitlo i sluníčko. V dubnu se postupně oteplovalo, teplota se pohybovala kolem 0-+5 Stupňů, občas pršelo, někdy spadlo i trochu sněhu. Dne 10. dubna bylo ještě na nejvyšší hoře Moravy - Pradědu, naměřeno 150 cm sněhu. V polovici měsíce se prudce oteplilo a 16. dubna se rozpoutala první jarní bouřka. Teplota se pohybovala kolem +10-+20 Stupňů, občas zapršelo nebo vysvitlo sluníčko. Bylo již velmi příjemně. Květen byl teplotně průměrný, i když bylo několik velmi teplých dnů. (+20-+30 Stupňů), občas zapršelo, nebo se nad krajem rozpoutala bouřka. Dne 21. května se prudce ochladilo, začalo pršet a na horách napadl sníh, někde až 50 cm mokrého, stromy lámajícího sněhu. Teplota klesla k 0 Stupňů Celsia. Konec května se opět oteplilo, bylo však deštivo a dosti větrno. Červen a červenec byl teplotně podprůměrný, chladný a deštivý, občas vysvitlo slunce a bylo několik dnů hezké počasí. Konec července a celý srpen byl velmi teplý, někdy až horký, s nedostatkem srážek. Jen několik dní zapršelo, či byla bouřka. Panovalo období sucha. Nebylo výjimkou, kdy se teploty pohybovaly nad +30 Stupňů Celsia. Toto období trvalo až do začátku měsíce září, kdy 10.9. se objevil první přzemní mráz. Dne 22.9. napadl první sníh, který však velmi rychle roztál. Na den výročí Sv. Václava bylo už zase pěkně a teplo. Na začátku měsíce října bylo několik málo dní velmi teplých, počasí poukazovalo na opožděné Babí léto. Avšak 10. října se prudce ochladilo, nejdříve pršelo a potom napadl sníh. Tento však v údolí velmi rychle zmizel, kdežto na horách již zůstal ležet. S podzimem se též rozhostilo větrné počasí. Konec měsíce byl opět teplotně průměrný, občas zapršelo, či vysvitlo slunce. Začátek listopadu se opět ochladilo a objevily se sněhové přehánky. Dne 8.11. napadlo až 20 cm nového, velmi mokrého sněhu, na silnicích se rozpoutala sněhová kalamita. Vždy připravení silničáři opět zaspali. Teplota se pohybovala kolem 0-+3 Stupňů, často foukal i čerstvý vítr. Přes území republiky se prohnalo několik větrných smrštů, které napáchaly velkých škod. Dne 15. listopadu se přehnala ničivá vichřice nad Vysokými Tatrami, které během několika hodin totálně zničila. Bylo zničeno kolem 2,5 mil. kubíků dřeva. Tohoto roku se však nekonal žádnoroční mrazy a mnoho sněhu, tak typické pro konec měsíce listopadu tomto kraji. Prosinec byl spíše teplotně, ale i srážkově podprůměrný, občas zapršelo, vysvitlo slunce, či bylo velmi větrno. Dlouho očekávaný nástup nové zimy se nekonal, vánoční svátky byly bez sněhu a mrazů. Teploty se pohybovaly kolem +3-+15 Stupňů, bylo slunečno, ale i velmi větrno. Sníh začal padat zase až na začátku roku 2005, tento však velmi rychle roztál a byl nahrazen výjimečně teplým počasím.

SPORT.

Rok 2004 byl významný nejen pro čs. sportovce, nýbrž i pro obecní fanoušky. Ale nepředbíhejme dobu.

-na začátku roku se konala soutěž O zlatou lyži, v Novém Městě na Moravě, která byla současně i závodem Světového poháru v běhu na lyžích. V běhu na 10 km klasicky v kategorii žen obsadila Kateřina Neumanová 3. místo a v běhu na 15 km klasicky mužů opět Lukáš Bauer 4. místo

-o několik dní později - (24. ledna 2004) se při vynikajících sněhových podmínkách usku-

tečnily obecní běžecké závody na lyžích-2.ročník „Domašovské stopy“ v prostoru za Pensionem „U Julka“,ve směru na Filipovice.Soutěžili ženy,dívky, jakož i žáci v běhu na 2km,muži do 45 let na 8km a nad 45 let na 4km.V kategorii žáků zvítězil J Kisel,před J.Knozem a P.Kuběnkou,v kategorii dívek-D..Palzerová před K.Kučákovou a v ženách, A.Vrbová,před P.Smočkovou a učitelkou Palzerovou.V kategorii mužů do 45let-D.Kisel, před D.Lejsalem a M.Smočkem,nad 45.let-J.Krutil,před starostou M. Kružíkem a J.Jobem -o měsíc později se uskutečnily závody ve slalomu ve Filipovicích,kde mezi sebou bojovali chlapci,dívky a dospělí.V kategorii chlapců zvítězil M.Smoček,před M.Pechouškem a M. Jirešem, v dívkách K.Kučáková,před K.Štefanskou a R.Morongovou a v dospělých S.Klement,před J.Vršanem a P.Štefanským.Současně proběhla i soutěž v jízdě na snowboardu.. -nejlepším fotbalistou Evropy pro ročník 2003-04 se stal český záložník italského klubu Juventus Turín,Pavel Nedvěd.který tímto získal prestižní trofej „Zlatý míč“-Tento český hráč se stal v pořadí již druhým držitelem této ceny,prvním nositelem v českých barvách byl významný internacionál Josef Masopust,(1962),hrající v pražském týmu Dukla Praha -na Halovém mistrovství Evropy v lehké atletice v Budapešti(Maďarsko),obsadil R.Šebrle-1.místo v sedmiboji,A.Ptáček- 2.místo ve skoku o tyči a J.Bába-3.místo ve skoku do výšky.

-v supermoderní kryté hale Sazka Aréna v Praze proběhlo Mistrovství světa v ledním hokeji,ambiciózní český tým vypadl v semifinále,prohrou s USA 3:2 na nájezdy.Vítězem se stalo družstvo Kanady,před Švédskem a USA.

-vítězem čs.Extraligy v ledním hokeji se stal moravský tým AC Hame Zlín

-vítězem Gambrinus ligy v kopané se stalo fotbalové mužstvo Baníku Ostrava

-nejvýznamnější události sportovní veřejnosti naší obce se stal historický postup obecní fotbalové jedenáctky mužů TJ Družstevník Bělá pod Pradědem vítězstvím v Okresním přeboru nad mužstvem TJ Písečná o jeden jediný bod a postupem do I.B třídy,v které hrají mužstva bývalého okresu Šumperk a Jeseník.Tohoto významného úspěchu dosáhlo družstvo fotbalistů pod vedením trenéra Ivana Netopila.Hráčský kádr se skládal z těchto hráčů-Marek Lejsal,David Lejsal,František Juhaňák,Václav Keltner,Přemek Hnátek, Ondra Hockicko,Martin Zemánek,Luboš Plšek,Pavel Banáž,Tomáš Keltner, Luboš Ondrejko, Radek Neugebauer,Roman Burkuš Michal Gotthard,Martin Poczklan Ladislav Morong,Vít Jelen a Tomáš Melichárek.V podzimním kole I.B třídy obsadilo mužstvo 12.místo ze 14.účastníků.Výsledky jednotlivých kol jsou tyto-Bludov-Bělá-3:1, Leština-Bělá-2:1,Loučná nad Desnou-Bělá- 3:3,Oskava-Bělá-5:2,Vidnava-Bělá-2:1,Palonín-Bělá-1:0,Hanušovice-Bělá-0:0,Brníčko-Bělá-0:3,Ruda na Moravě-Bělá-1:0,Česká Ves-Bělá-1:0,Sudkov-Bělá-5:1,Javorník-Bělá-3:0 a Mikulovice B-Bělá -2:1.Fotbalová jedenáctka tímto získávala první zkušenosti v hraní s daleko lepšími a sehranějšími mužstvy. Plánem ,jakož hlavním vytýčeným cílem pro jarní kolo I.B třídy bude co nejlépe uspět a udržet se v této skupině.

-v letním kole Okresního přeboru žáků obsadila jedenáctka benjamínků čestné 1.místo,před Zlatými Horami a Lipovou-Lázně.,po odchodu většiny účastníků do vyšších tříd obsadilo mužstvo v podzimní soutěži už jen 3.místo,za Vidnavou a Javorníkem.Nejlepším střelcem se stal Jan Knoz s 16 vstřelenými brankami.

-v polovici měsíce června 2004 byl slavnostně dokončen Miniareál sportovních her Relax v Horním Domašově,který pro potřeby zdejších občanů,jakož i sportovních turistů,či chatařů ,umožňuje kvalitní sportovní vyžití.Objekt je vybaven krytým bazénem,saunou, perličkovou koupelí,bowlingem,malou posilovnou,squashem,stolním tenisem,v letních měsících minigolfem,volejbalem, a jinými sportovními odvětvími.Objekt byl postaven nákladem 22.mil.Kč.

-v červenci se uskutečnilo ME v kopané v Portugalsku,kde čs.fotbalisté získali cenné 3.místo

za vítězným mužstvem Řecka a domácím Portugalskem. Čeští hráči porazili ve skupině D Lotyšsko-2:1, Nizozemsko-3:2, a Německo 2:1., ve čtvrtfinále Dánsko 3:0 a v semi-finále prohráli s vítězným Řeckem 0:1

-v průběhu měsíce srpna proběhly XXVIII.letní olympijské hry v řeckých Aténách. České barvy se opět ve spoustách sportovců z celého světa neztratily a získaly 8 medailí. Nejcennější zlatou medaili získal Roman Ševele v desetiboji a nejlepším světovým rekordem ve výši 8.893 bodů, stříbrnou Lenka Hyková ve sportovní střelbě (pistole), Karas, Hanák, Jirka a Kopriva ve veslování 4 veslic a Lenka Šmídová v jachtingu, v třídě Evropa. Bronzovou medaili zase Kateřina Kůrková ve střelbě ze vzduchové pušky, Volfa Štěpánek v závodě kajaků. J. Bába ve skoku vysokém a L. Capalini v moderním pětiboji. Za měsíc po skončení her byly zahájeny Paralympijské hry tělesně postižených sportovců světa. Čeští paralympici získali celkem 31 medailí-16 zlatých, 8 stříbrných a 7 bronzových. Nejvýznamnějším sportovcem Jesenicka se stal Marcel Pipek z České Vsi, který získal zlatou medaili v závodě cyklobikeru..

-na podzim došlo k tragické události, při které zahynul bývalý hokejový trenér čs. reprezentace Ivan Hlinka. Příčinou byla autonehoda..

OBYVATELSTVO.

Situace obyvatelstva Olomouckého kraje v roce 2004 nebyla příliš pozitivní. Celková skladba poukazuje na přebytek důchodců, nad obyvateli střední generace a mládeži. Počet zemřelých nad narozenými se zvyšuje, obyvatelstvo postupně vymírá. Se zhoršenými sociálními výhodami, nezaměstnaností a finanční zadlužeností jednotlivých skupin obyvatelstva, se kraj, hlavně jeho pohraničí, postupně vylidňuje. V průběhu roku 2004 byla situace následující:

-Olomoucký kraj měl 635.579 žijících lidí, jeho počet se zmenšil o 1.148 vůči roku 2003. Ze statistiky vyplývá, že bylo uzavřeno celkem 2372 sňatků, uskutečnilo se 1.447 rozvodů, narodilo se 4.487 dětí, bylo provedeno 1.575 potratů a zemřelo 4.670 obyvatel. Přirozený přírůstek se dostal na -183 osob. Do kraje se přistěhovalo jen 3.460 lidí, ale vystěhovalo 4.011, což je pokles o 551 osob.. Celkový pokles dosáhl -734 lidí.

Výše nezaměstnanosti v roce 2004 dosáhla podle bývalých okresů této hladiny- Jeseník-19,4%, Šumperk-13,2%, Olomouc-12%, Přerov-14,5% a Prostějov-10,5%. Na Jesenicku vystoupila míra nezaměstnanosti na 92 uchazečů na 1 volné pracovní místo. Nejvíce byla postižena skupina mládeže 20-24let a předdůchodového věku-45-54 let. Podle předběžných statistik situace v roce 2005 by měla být ještě komplikovanější.

Životní minimum na jednotlivce bylo v roce 2004- 4.300,- Kč, kde 2.360,- Kč bylo určeno na obživu a zbytek ve výši 1940,- Kč na bydlení. Na dítě náleželo:- do 6 let-1.720,- Kč, od 6 do 15 let-1.920,- Kč a od 15-do 26 let-2.490,- Kč.

Obec Bělá pod Pradědem sestávala v roce 2004 z 1.848, zde žijících obyvatel Nejstarším mužem obce byl Otto Kollmann, starý 90 let, bydlící v Adolfovicích č.60 a ženou Františka Machalová, s 96 lety, v Domašově č.38.

Během roku zemřelo celkem 14 osob-11 mužů a 3 ženy. Jednalo se o Miroslava Hilla, A-244, Miroslava Urbana A-287, Karla Rychlého-F-67, Ludvíka Veselého-D-436, Josefa Kalába -A-250, Annu Štěpánovou-A-246, Karla Macíka-D-60, Miroslava Křenka-A-95, Ferdinanda Ježe-D-316, Olgu Moravákovou-A-279, Františka Podešvu-D-145, Bertu Muellerovou-D-285, Milana Šindlera-A-59 a Jana Knébla -D-38.

Naproti tomu se narodilo 12 dětí, 7 děvčat a 5 chlapců, kterými byla Kristýna Stiaková, Daniel Ondruš, Jan Žák, Helena Řeřuchová, Klára Valčíková, Daniel Lapčík, David Hubáček, Filip Drozd, Barbora Čuprová, Helena a Jana Ťulpíková a Nikola Skřivánková.

V průběhu roku bylo uzavřeno 14 legitimních svateb a uskutečněny 4 rozvody.

Nezaměstnanost obyvatel byla velmi vysoká, celkem osob, z toho mužů a žen. Míra nezaměstnanost vyšplhala na %.

ZAJÍMAVOSTI Z DOMOVA I ZE SVĚTA.

Leden

- na planetě Marsu přistála americká vesmírná sonda „Spirit“ a zaslala na Zemi několik desítek velmi zajímavých snímků
- zemřela významná česká herečka Helena Růžičková, autorka komediálních rolí a satiry, hrála v mnoha čs. filmech, jako např. „Pane, vy jste vdova, Kdo chce zabít Jessii, trilogie Slunce, seno a“, Kameňák I, atd.
- do provozu byla dána největší výletní loď světa, anglická „Queen Mary 2“, která vyplula z přístavu Southampton na cestu kolem světa

Únor,

- v moskevském metru vybuchla nálož trhaviny a zabila 30 lidí, za útokem se skrývala teroristická skupina Čečenců, kteří tímto protestovali proti dlouhodobému útlaku ruskými vojenskými jednotkami
- zemřel komik a bavič Miroslav Šimek, spolupracovník Jiřího Grossmanna
- bývalý ministr životního prostředí vlády Vladimíra Špidly Miroslav Kužvart odstoupil z pozice Eurokomisaře, za Českou republiku, na jeho místo nastoupil Miroslav Telička

Březen.

- na madridském hlavním nádraží došlo k teroristickému bombovému útoku, při kterém zahynulo kolem 191 osob, k atentátu se přihlásila skupina Al-Kaida
- v Rusku proběhly presidentské volby, v kterých zvítězil staronový prezident Vladimír Putin, kterého volilo celkem 70% voličů
- na západní hvězdné obloze bylo velmi zřetelně vidět většinu planet naší sluneční soustavy- Merkur, Venuše, Mars, Saturn a Jupiter.
- proti možnému teroristickému útoku v rámci ČR byla zaktivizovaná nejen armáda, ale i policejní jednotky
- ve vzdálenosti 50.000 km od planety Země proletěl velký nebeský asteroid, který měl několik desítek kilometrů, jeho případný dopad na Zemi by měl katastrofální následky
- tohoto měsíce nastoupilo posledních 1.000 branců na povinnou základní vojenskou službu, koncem roku 2004 tato povinnost pro mladé muže končí a vojenské akce budou zajišťovat jen profesionální jednotky. Povinná vojenská služba byla nařízena v roce 1848 a trvala bez přestání až do konce roku 2004
- bylo rozšířeno evropské vojenské uskupení NATO na nynějších 26 členů, do uskupení bylo přijato Bulharsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

Duben.

- byla odvolána současná ministryně zdravotnictví Marie Součková, na její post nastoupil Josef Kubiny, zastánce placené lékařské první pomoci, pro neoblíbenost návrhu, byl opět odvolán a nahrazen Marií Emmerovou
- byl zvolen nový slovenský prezident Ivan Gašparovič, který porazil druhého adepta, kterým byl nechvalně známý Josef Mečiar
- v severokorejském městě Ryongchon došlo k tragické explozi muničního vlaku, při které zahynulo celkem 160 lidí a několik tisíc jich bylo lehce těžce zraněno, okolí města se změnilo v totálně zničenou krajinu
- v Iráku byli úspěšně propuštěni 3 čs. novináři, které zadržela extrémistická skupina proti-amerického odboje

Květen.

- k 1. květnu 2004 byla ČR přijata do Evropského svazku Evropské unie, s naší republikou bylo přijato také Estonsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko, Kypr a Malta. Počet členských států dosáhl počtu 25 členů.
- se vstupem ČR do EU začal platit dlouho odkládaný zákon o dani z přidané hodnoty. kdy většina produktů přešla z 22% na 19%. Problémem byl i přechod z levné 5% hladiny na

neaktuální 19% výši. Do 19%-ní sazby byly zařazeny nově restaurační služby, ubytování, činnost kabelové televize, stavební práce nespojené s bydlením, kadeřnické služby, práce čistíren a prádelen, platby antikoncepce a výrobků osobní hygieny, veterinární činnosti, léčiv a krmení pro psy .fotografických služeb, opravy bot, prodeje a opravy softwaru, úklidové služby, za vstupenky na sportovní zápasy, překlady a kancelářské služby. V nízké 5% výši zůstaly potraviny a nápoje, humánní léky a zdravotnické potřeby, vodné a stočné, stavební práce spojené s bydlením, knihy, noviny a časopisy, dětské pleny a vstupenky na kulturní akce.

Červen.

-byla uskutečněna oslava 60.výročí vylodění spojeneckých jednotek v Normandii, které otevřelo II.protiněmeckou frontu

-koncem měsíce bylo pozorováno zatmění planety Slunce Venuší, tento úkaz je pozorovatelný vždy jednou za 125 let.

-uskutečnilo se ME v kopané, v kterém zvítězilo Řecko, nad Portugalskem a Českou republikou

-ve všech zemích Evropské unie proběhly volby do Evropského parlamentu, kterého se zúčastnila i ČR, v kterých byl zaznamenán prudký pokles preferencí levicových stran a přiklonění se na stranu pravice. Zájem o volby byl v jednotlivých zemích různý, nejvíce voličů přišlo k urnám v Belgii-93,2%, nejméně v Polsku-20% a na Slovensku-18,96%.

Červenec.

-byl zvolen nový německý president, kterým se stal Horst Koehler

-český premiér Vladimír Špidla odstoupil z vládních pozic a nastoupil na post čs.euro-komisaře, kde vystřídal dosavadního Miroslava Teličku. za premiéra ČR byl zvolen dosavadní ministr vnitra Stanislav Gross

Srpen.

-uskutečnily se XXVIII.letní olympijské hry v Aténách, kde ČR získala celkem 8 medailí, o měsíc později se na stejném místě uskutečnily Paralympijské hry, které za i české účasti přinesly dalších 31 drahých kovů.

Září.

-v ruském severoosetském městě Beslanu zajalo čečenské komando 1200 školních dětí, jejich rodičů a učitelů, ruské speciální síly za dva dny rukojmí osvobodily, při útoku zemřelo kolem 300 osob

-v Iráku zahynul již 1.000-í voják americké armády, v 1,5 roku dlouhém vojenském konfliktu Říjen.

-těžce nemocný vůdce Palestinské samosprávy J.Arafat byl převezen k léčení do Paříže, kde za několik týdnů zemřel, pohřben byl v Ramallahu(západní Jordánsko)

Listopad.

-v USA proběhly presidentské volby, v kterých již po druhé po sobě zvítězil George W.Bush, který porazil kandidáta Johna Kerryho(jehož dědeček pocházel z obce Horní Benešov), jen o několik málo hlasů

-slovenské Vysoké Tatry postihla silná větrná smršť, při které byly totálně zničeny zdejší lesy, kalamita způsobila ztráty kolem 2,5.mil.kubíku dřeva, na pomoc byly v ČR uskutečněny dobrovolné charitativní sbírky.

-organizace České dráhy vyzkoušela na trati Praha- Děčín jízdu supermoderní železniční vlakové soupravy-„Pendolino“, která byla veřejností velmi kladně přijata

Prosinec.

-v Jižní Francii u městečka Millau, byl slavnostně otevřen nejvyšší dálniční most světa, o výšce 343m, který je o něco málo vyšší jak Eiffelovka věž v Paříži.

-ve jihovýchodní Asii došlo ke konci roku 2004 ke katastrofálnímu podmořskému zemětřesení s výskytem mořských vln tsunami, při kterém byly nejbližší ležící pobřeží Sumatry, Thajska, Indie, Indie a Sri Lanky, těžce postiženy. Při neštěstí zahynulo kolem 250.000 lidí, a stále nové oběti jsou nalézány. Katastrofu nepřežilo asi 10 českých turistů, kteří se ve zdejších krajinách zrovna nacházeli. Byla rozpoutaná celosvětová charitativní pomoc, kdy se začaly sbírat ve velkém finanční prostředky na zmírnění následků katastrofy.

Seznam největších přírodních katastrof za posledních 200 let

- 26.-27.8.1883-výbuch indonéského vulkánu Krakatoa-35.000+
- 1887-Čína-záplavy na řece Jan-tse-900.000 +
- 18.12.1908-Itálie-zemětřesení na Sicílii v Mesinském zálivu-70.-100.000 +
- 1911-Čína-záplavy na řece Jan-tse-1.500.000 +
- 16.12.1920-Čína zemětřesení-province Kansu-100-235.000 +
- 1.9.1923-Japonsko-postiženy města Tokio a Jokohama-100-200.000 +
- 22.5.1927-Čína-zemětřesení v provincii Xi-ning- 200.000 +
- 1931- Čína -opětovná povodeň na řece Jan-tse-1.400.000 +
- 5.10.1948-Rusko-zemětřesení v Turkmenistánu-19.500-110.000 +
- 1965-67-Indie-hladomor-1.500.000 +
- 12.11.1970-Bangladesh-orkán a přílivová vlna-rychlost 230km/hod.-300.000 +
- 1972-Střední Afrika-Sahel-hladomor-200.000 +
- 27.7.1976-Čína-zemětřesení v provincii Tang-han-242.-680.000 +
- 29.4.1991-Bangladesh a Indie-větrná smršť „Gorki“ v Bengálském zálivu-140.000 +
- 26.12.2004-Jihovýchodní Asie-Indie, Sri Lanka, Maledivy, Thajsko, Indonésie,-zemětřesení spojené s vlnami Tsunami-zasažení pobřeží -250.000 +
- na Ukrajině proběhly presidentské volby, vítězem se stal prozápadně orientovaný kandidát Viktor Jusčenko, který porazil proruského kandidáta Viktora Janukoviče.

ZÁVĚR:

Podle výše popsaných skutečností roku 2004 lze konstatovat, že rok byl událostně velmi bohatý. Zaznamenal mnoho přínosných, ba i objevitelských okamžiků, které však negativně zastínil vliv lidské zloby, nenávisti a peněz, jakož i nespoutanost divoké přírody. V době, kdy vzpomínáme na proběhnuvší rok 2004, již běží rok následující. Přejme si proto, aby klady převládaly nad zápory.